

Kunnskapsdepartementet

Dato: 04.11.2019
Saksbehandler: ..... Katalin Nagy
Telefon direkte: 98 22 39 33
Deres ref: .....
Løpenr.: 748/2019
Saksnr/vår ref: 2015/120
Arkivkode: G00

Høringssvar - forslag til endringer i barnehageloven

Helse- og miljøtilsyn Salten er et interkommunalt selskap med 11 eierkommuner (Beiarn, Bodø, Saltdal, Steigen, Sørfold, Hamarøy, Fauske, Meløy, Gildeskål, Røst, Værøy). Vi arbeider med tilsyn og veiledning innen miljørettet helsevern bla folkehelseloven og forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler. I den forbindelse har vi blant annet hatt en egen stilling siden 2014 som spesielt jobber med tema psykososiale forhold, jf §12 i denne forskriften.

§ 7d Interkontroll i barnehagen

Vi mener det er bra at det innføres et krav til internkontroll i barnehagen. Det er viktig at det presiseres hvem som er den ansvarlige. I dette tilfellet står dette beskrevet i merknadene til §7d og det er bra.

§ 8a Krav til uavhengighet og likebehandling

Det står i høringsforslaget at kommunen kan velge å delegere tilsynsoppgaver tilknyttet Barnehageloven til andre, blant annet til et interkommunalt selskap. Vi er enige i departementets vurdering om viktigheten av at kommunale tilsynsmyndigheter er uavhengige sine tilsynsobjekter og habile i arbeidet med å føre tilsyn med alle barnehager i kommunen uavhengig av eierskap.

Vår erfaring med tilsyn er at tilsynsorganet er mer objektivt og har større integritet dersom det er litt avstand organisatorisk til tilsynsobjektet. I små og mellomstore kommuner vil det være svært vanskelig både faglig og habilitetsmessig for én barnehagekonsulent/oppvekstleder i administrasjonen å ha ansvar for drift av og personale i barnehagene i hht barnehageloven og samtidig føre tilsyn med at bestemmelsene i loven oppfylles. I praksis fører de da tilsyn med sine egne ansvarsområder.

Vi mener derfor det er flott og viktig at det i loven pekes på nettopp dette og åpnes for at tilsynet utføres for eksempel gjennom interkommunalt samarbeid. Dette vil kunne sikre også at de små kommunene får en uavhengig og profesjonell tilsynsmyndighet.

§ 20 Nulltoleranse og plikt til fremmede og forebyggende arbeid

Det er bra at barnehagene får et lovkrav som skal sikre barna et trygt og godt barnehagemiljø. Vi mener overskriften «Nulltoleranse og plikt til fremmede og forebyggende arbeid» ikke er god nok. Nulltoleranse mot hva? Overskriften bør endres til «Nulltoleranse mot krenkelser, og plikt til forebyggende arbeid» eller til «Nulltoleranse og systematisk arbeid» slik den er i Opplæringslovens §9A-3.

I forslaget står det ingenting om hvem i barnehagen som har ansvaret for at det systematiske arbeidet blir gjennomført. I Opplæringslovens §9A-3 er rektor blitt ansvarliggjort. Vi mener det i

barnehageloven bør presiseres at styrer er ansvarlig for at barnehagen arbeider systematisk for et trygt og godt barnehagemiljø.

§ 21 Aktivitetsplikt for å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø

Det er bra at lovkravet inneholder en aktivitetsplikt med klare føringer for hva barnehagen skal gjøre når ett eller flere barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Vi mener det bør følge med en dokumentasjonsplikt til aktivitetsplikten, for å sikre at aktivitetsplikten delplikter blir fulgt. Vi mener at dagens dokumentasjonskrav som står i Rammeplanen for barnehagen ikke er klart nok i forhold til å koble det opp mot aktivitetsplikten. Å dokumentere hva som blir gjort i saker som oppstår hvor ett eller flere barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø vil være viktig både for barn, foresatte og barnehagepersonalet.

Vi mener at det bør innføres en rettighetsbestemmelse og en god håndhevingsordning samtidig som ny barnehagelov trer i kraft. Vi ser ingen grunn til å vente med dette til et senere tidspunkt. Vi vet gjennom ulik forskning at mobbing oppstår allerede i barnehagen. Det er i barnehagealder hjernen er mest mottakelig for endring, noe som gir personalet i barnehagen store muligheter for å hjelpe enkeltbarn og barnegrupper ut av uheldige samspillsmønstre og inn i god samhandling. Dette krever et personale som er påskrudd og som følger opp barnas rett til et trygt og godt barnehagemiljø, blant annet gjennom aktivitetsplikten. Et dokumentasjonskrav, en rettighetsbestemmelse og en håndhevingsordning vil bidra til å gi de minste barna i samfunnet bedre rettssikkerhet, og det vil gi nye §20, §21 og §22 større tyngde og bedre mulighet for oppfølging, både hos de ansatte i barnehagen, foresatte og utøvende myndigheter.

I lovteksten står det ingenting om at alle som arbeider i barnehagen har en plikt til å gripe inn. Det er skrevet om dette flere ganger i høringsnotatet, men det kommer ikke frem i selve lovteksten. Dette er en delplikt vi mener bør stå i lovteksten, slik den også står i Opplæringslovens §9A-4.

§ 22 Skjerpet aktivitetsplikt dersom en ansatt i barnehagen krenker et barn

Voksnes definisjonsmakt er stor i en barnehage, og jo yngre barna er dess større er den. Alle som arbeider med barn må være seg svært bevisst denne makten, dette er et tema det jevnlig må reflekteres rundt i personalgruppen, og som alle nyansatte må få kunnskap om. Vi mener det er bra at det innføres en skjerpet aktivitetsplikt dersom en ansatt i barnehagen krenker et barn, og mener at det i slike tilfelle er svært viktig med et dokumentasjonskrav, en rettighetsbestemmelse og en god håndhevingsordning.

Med vennlig hilsen

Katalin Nagy
daglig leder

Lill Tove Furre
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Kopi til:

Barnehage/oppvekstleder i kommunen